

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Гж 149/05
17.11.2005. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Слободана Дражића, председника већа, Биљане Драгојевић и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужиоца Савеза удружења бораца НОР-а Војводине из Новог Сада, чији је пуномоћник АА, адвокат у пензији, против тужених ББ, ВВ и ГГ, чији је заједнички пуномоћник адвокат БВ, ради објављивања одговора на информацију, одлучујући по тужиоцевој жалби против пресуде Окружног суда у Новом Саду П. 40/05 од 05.10.2005. године, у седници одржаној дана 17.11.2005. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Окружног суда у Новом Саду П.40/05 од 05.10.2005. године у ставу другом и трећем изреке и предмет у том делу ВРАЋА првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Новом Саду П.40/05 од 05.10.2005. године у ставу првом изреке утврђено је да је тужба повучена у односу на туженог ГГ, па је поступак у односу на овог туженог обустављен. У ставу другом изреке исте пресуде одбијен је тужбени захтев да се тужени ББ, главни уредник "ДД", и тужени ВВ, уредник рубрике "ЂЂ" обавезу да у првом или другом наредном броју листа објаве тужиоцев одговор поднет редакцији "ДД" дана 12.07.2005. године у рубрици "ЂЂ" на 9. страни овог гласила, под претњом плаћања новчаног износа од 100.000,00 динара за случај необјављивања, као и да тужиоцу накнаде трошкове поступка. У ставу трећем изреке обавезан је тужилац да туженима накнади трошкове поступка у износу од 20.250,00 динара у року од 15 дана.

Против наведене пресуде у ставу другом и трећем изреке тужилац је благовремено изјавио жалбу из свих разлога предвиђених у чл.360. став 1. ЗПП. Жалбу је образложио а жалбени предлог изнео.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу одредбе чл.70. Закона о јавном информисању и чл.372. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да је тужиочева жалба основана.

Према утврђеном чињеничном стању дана 08.07.2005. године у "ДД" објављен је чланак новинара ГГ под насловом "ЕЕ" и са поднасловом "ЖЖ". У чланку је још наведено: "ЗЗ". Овакви наводи чланка су повод писања одговора који је дана 12.07.2005. године предао редакцији листа, адресовано на главног и одговорног уредника, АА, тужиоцев пуномоћник у овој парници. Одговор, чији је интегрални текст утврдио првостепени суд, дат је под насловом "ИИ" као деманти поводом чланка од 08.07.2005. године. У њему је указано на нанету увреду СУБНОР-у Војводине због неистинитих података изнетих у чланку о броју учесника скупа и намерног минимизирања прославе устанка народа Србије и јубиларне свечаности ослобођења земље, па је изнета тврдња о тачном броју присутних учесника и возила. Текст одговора потписао је АА, као писац и публициста, иако његово име није поменуто у чланку, осим што је његов лик видљив на објављеној фотографији. Исто лице је потпредседник __, што није наведено у садржини одговора, нити у његовом потпису. Одговор није објављен у "ДД", због чега је тужилац СУБНОР Војводине поднео тужбу у овој правној ствари. Захтевом тужбе је исправљен дати одговор од 12.07.2005. године у погледу тачног броја присутних свечаности на 1.500 учесника уместо 500. Тужени ББ је главни и одговорни уредник "ДД" а тужени ВВ је уредник рубрике "ЂЂ", у оквиру које је објављен оспорени чланак, на којим функцијама су се налазили и у време његовог објављивања.

Полазећи од овако утврђених чињеница, првостепени суд је на основу чл.47. став 1. и чл.58. Закона о јавном информисању, закључио да тужени одговорни уредник ББ није био дужан да објави одговор поднет од АА, на кога се информација не односи лично и који се није легитимисао као овлашћено лице, за подносиоца одговора СУБНОР Војводине, у својству његовог потпредседника. Истовремено је тај суд нашао да тужени ВВ, као уредник рубрике нема пасивну легитимацију по захтеву тужбе. Стога је побијаном пресудом тужбени захтев у целини одбио.

Основано се тужиоцевом жалбом побија првостепена пресуда јер због погрешне примене материјалног права нису потпуно и правилно утврђене одлучне чињенице од којих зависи обавеза одговорног уредника да објави одговор на информацију, као и законита одлука суда о постављеном тужбеном захтеву.

Одредбом чл.47. став 1. Закона о јавном информисању ("Сл.гласник РС" бр.43/03) прописано је да лице на које се односи информација подесна да повреди његово право или интерес може од одговорног уредника захтевати да без накнаде објави одговор у којем оно тврди да је информација неистинита, непотпуна или нетачно пренета. За остваривање права на одговор у смислу наведене одредбе довољан услов је да је информација по својој садржини или начину саопштавања објективно подесна за повреду њеног права

информација по својој садржини или начину саопштавања објективно подесна за повреду печије права или интереса, независно од субјективног доживљавања лица на које се она односи, при чему није потребно да је до те повреде заиста и дошло. Када је овај услов испуњен, коришћење права на одговор зависи од лица на које се информација односи. Уколико одговорни уредник неосновано ускрати објављивање одговора на прописани начин, ималац права на одговор може надлежном суду поднети тужбу за објављивање одговора под условима и у року из чл.47. став 2. и чл.50. став 3. наведеног закона. У парници ради објављивања информације расправља се само о чињеницама од којих зависи обавеза одговорног уредника да одговор објави (чл.47. став 3. закона). То су чињенице које се односе на подесност информације за повреду тужиоцевог права или интереса (чл.47. став 1. закона), рокове за подношење захтева и тужбе (чл.49. и чл.50. закона), сразмерност информације и одговора (чл.56. закона), правила објављивања (чл.57. закона) и разлоге необјављивања одговора (чл.58. закона).

Да би био објављен одговор на информацију према одредбама Закона о јавном информисању мора да испуњава одређене услове, а њихов недостатак представља разлоге из чл.58. овог закона, због којих одговорни уредник, односно суд неће дозволити објављивање.

Одговор на информацију мора бити поднет од стране лица на које се информација лично односи, односно овлашћеног лица. Према одредби чл.48. став 1. и 2. Закона о јавном информисању за правно лице одговор подноси његов орган али и учесник правног лица (члан, орган, запослени) има право на самосталан одговор ако се објављена информација односи како на правно лице, тако и лично на учесника. Недостатак овог услова представља разлог за необјављивање одговора из чл.58. став 1. тач.1. истог закона, због којег одговорни уредник није дужан да објави одговор, нити ће му суд наредити да га објави.

Како је у конкретном случају за тужиоца СУБНОР Војводине као правно лице на које се односи информација, одговор поднео АА, као физичко лице на које се лично не односи информација, без навођења своје функције код тужиоца или посебног овлашћења за подношење захтева за објављивање одговора, првостепени суд је оценио да постоји наведени законски разлог за ускраћивање тужиоцу права на одговор.

Међутим, приликом оваквог закључивања, које је резултирало одбијањем тужбеног захтева, тај суд није имао у виду суштински смисао и повезаност одредаба чл.55. и 58. наведеног закона у вези са могућношћу уређења и допуне одговора у оквиру рока за његово подношење. Одредбе чл.55. и 58. став 1. тач.10., 11. и 13. Закона о јавном информисању, допуштају могућност подношења више одговора до истека рока у којем се одговор на информацију може поднети, ради употпуњавања његове садржине и уподобљавања условима за његово објављивање из чл.47., 48. и 56. овог закона. Према одредби чл.55. истог закона, ако овлашћено лице у року поднесе више садржински различитих одговора, било истовремено било један за другим, одговорни уредник ће објавити онај који је означен као меродаван, ако ни један није означен као меродаван, објавиће последњи приспели одговор, а ако су сви одговори приспели истовремено, објавиће онај који је најпотпунији. У светлу наведених одредаба, било је нужно оценити да ли је садржином тужбе исправљен и уређен дати одговор на оспорену информацију.

Према стању у списима, тужба ради објављивања одговора тужиоца СУБНОР Војводине, као правног лица на које се односи информација, садржи назив и седиште подносиоца, печат и потпис његовог законског заступника, односно органа, са назначењем имена, презимена и функције овлашћеног лица, затим чињенични основ и тужбени захтев којима је прихваћен као тужиоцев одговор на информацију поднет 12.07.2005. године и дата његова исправка, као и овлашћење за подношење одговора од стране АА. Тужба је поднета дана 25.07.2005. године, у току трајања рока за одговор из чл.49. став 1. Закона о јавном информисању.

Због погрешне примене материјалног права, првостепени суд у спроведеном поступку није утврдио и ценио да ли тужба у овој правној ствари испуњава услове за објављивање одговора из чл.47. и 58. у вези чл.55. и 56. Закона о јавном информисању. С тим у вези није утврдио и ценио да ли је информација (оспорени чланак и његова садржина) подесна да повреди право или интерес тужиоца у смислу чл.47. став 1. наведеног закона, јер би у супротном постојао разлог за необјављивање одговора из чл.58. став 1. тач.9. истог закона.

У парници ради објављивања одговора на информацију морају се испитати сви законски услови за усвајање таквог захтева, јер постојање ма и једног од разлога из чл.58. став 1. тач.1.-19. Закона о јавном информисању, доводи до губитка права на одговор.

У побијаној пресуди је погрешно примењено материјално право и приликом закључивања о непостојању пасивне легитимације туженог ВВ као уредника рубрике "ЂЂ", у оквиру које је објављен оспорени чланак на који тужилац узвраћа одговором. Правни положај одговорног уредника у смислу Закона о јавном информисању, има, поред главног уредника, и уредник рубрике, који према одредби чл.30. став 4. овог закона одговара за садржај који уређује. Постојање одговорности главног уредника за информацију објављену у јавном гласилу, не искључује истовремену и солидарну одговорност уредника рубрике у оквиру које је та информација објављена.

Из наведених разлога, побијана пресуда је у целини укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење. У поновном поступку првостепени суд ће употпунити чињенично стање утврђивањем одлучних чињеница за примену чл.58. Закона о јавном информисању, па ће поново одлучити о тужбеном захтеву.

На основу чл.70. Закона о јавном информисању и чл.377. ЗПП. олучено је као у изреци решења. Оплука

на основу члана 161. став 3. ЗПП, одлука је издата у складу са одлуком о трошковима укинута је на основу чл.161. став 3. ЗПП.

Председник већа-судија,

Слободан Дражић, с.р.

За тачност отправка

вг